

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/60/2017
Identifikačné číslo spisu: 5813202865
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5813202865.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ C. H., bývajúceho v W. a 2/ K. H., bývajúcej v W., oboch zastúpených Mgr. Miroslavom Golianom, advokátom so sídlom v Bratislave, Budatínska č. 16, proti žalovaným 1/ N. S., bývajúcemu v W. a 2/ Z. S., bývajúcej v W., oboch zastúpených JUDr. Ondrejom Lučivjanským, advokátom s o sídlom v Košiciach, Murgašova č. 3, o vypratanie nehnuteľností a o vzájomnom návrhu, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 8 C 57/2013, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. marca 2015 sp. zn. 7 Co 723/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. B. súd Námestovo (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) čiastočným rozsudkom z 11. júna 2014 č. k. 8 C 57/2013-202 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť vypratáť pozemok vedený na LV č. XXX k. ú. W. ako C-KN parc. č. 128/6 záhrady o výmere 249 m², v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vzájomný návrh žalovaných 1/ a 2/ zamietol. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ohliadkou miesta, bez potreby geodetického zamerania zistil, že sporný pozemok C-KN parc. č. 128/6 majú žalovaní približne v rozsahu geometrickým plánom č. 4/2005 z 5. januára 2005 zameranej parcely č. 128/11 prihradený dreveným plotom k svojej domovej nehnuteľnosti a hospodárskym budovám na parc. č. 128/7. Poznamenal, že vzhľadom k tomu, že na mieste samom však nebolo možné určiť bez zamerania geodetom, či sú na spornom pozemku situované aj hospodárske objekty zriadené žalovanými (najmä zastrešený priestor určený pre hydinu), pretože ani účastníci nevedeli na mieste definovať hranicu pozemkov C-KN parc. č. 128/6 a č. 128/7, keď sa navyše podľa vyššie uvedených zákresov javí, že hospodárske objekty by mohli čiastočne zasahovať ešte aj do pozemku žalobcov C-KN parc. č. 128/1, bude musieť byť táto otázka, vzhľadom na druhú časť žalobného návrhu smerujúceho k odstráneniu hospodárskych objektov, ešte predmetom dokazovania, preto súd prvej inštancie rozhodol čiastočným rozsudkom v zmysle § 152 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“) ohľadom návrhu žalobcov na vypratanie a ohľadne vzájomného návrhu žalovaných na určenie vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie ďalej

uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaní 1/ a 2/ užívajú nepretržite už od postavenia svojho rodinného domu pozemok od cesty po potok predstavujúci súvislý pás tvorený C-KN parcelou č. 128/7 a časťou C-KN parcely č. 128/6. Podstatou sporu potom bolo, či žalovaní 1/ a 2/ užívali predmetnú časť C-KN parcely č. 128/6 (teda parcelu č. 128/11 znázornenú na geometrickom pláne č. 4/2005 z 5. januára 2005) v presvedčení, že im patrí, pretože dlhodobé užívanie určitého pozemku, resp. jeho časti môže za splnenia ďalších podmienok viesť k transformácii užívacieho (držobného) vzťahu na vzťah vlastnícky. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní 1/ a 2/ vzhľadom na všetky právne a skutkové okolnosti súvisiace s kúpou pozemku EN parc. č. 128/6 od N. B. nenadobudli vlastnícke právo k časti súčasnej C-KN parc. č. 128/6 v rozsahu parcely č. 128/11 o výmere 150 m² znázornenej na geometrickom pláne č. 4/05 z 5. januára 2005 vyhotoviteľa Jozefa Brandysa. Súd prvej inštancie poukázal na fakt, že v roku 1987, kedy žalovaný od N. B. odkupoval predmetnú parcelu, platilo ustanovenie § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31. decembra 1991), podľa ktorého v prípade zmluvného prevodu nehnuteľnosti sa vlastníctvo nadobúdalo účinnosťou zmluvy, ku ktorej bola potrebná jej registrácia štátnym notárstvom. Išlo o jasne formulovaný základný princíp zmluvného prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vyjadrený v Občianskom zákonníku v tom čase už vyše dvadsať rokov, a preto už samotná táto skutočnosť z objektívneho hľadiska vylučuje dobromyseľnosť žalovaných v tom, že sa mohli považovať za vlastníkov kúpenej parcely. Poznamenal, že takáto hrubá neznalosť zákona nemôže byť ospravedliteľným právnym omylom ani v prípade žalovaných ako „bežných“ občanov bez právneho vzdelania, inými slovami, objektívne sa žalovaní iba na základe dohody s N. B. nemohli cítiť ako vlastníci odkúpenej parcely ak právna úprava jednoznačne pre nadobudnutie vlastníctva vyžadovala registráciu scudzovacej zmluvy štátnym notárstvom. Opačný záver by tu viedol k záveru, že neznalosť zákona ospravedlňuje. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalovaní v konaní prezentovali, že sa subjektívne považovali za vlastníkov na základe uvedenej dohody, podľa ktorej mali nadobudnúť výmeru 707 m² za účelom stavby domu, už hneď potom ako na základe rozhodnutia ONV v Dolnom Kubíne z 26. októbra 1987 a dohody z 28. októbra 1987 im bolo zriadené štátom právo osobného užívania k tej istej parcele iba vo výmere 417 m² (s parc. č. 128/7), museli veľmi dobre vedieť, že nie sú vlastníkami odkúpenej parcely, čo nepriamo potvrdil aj žalovaný 1/ vyjadriac sa, že musel dohodu o osobnom užívaní podpísať ak chcel stavať, pričom zvyšok pozemku mu mal byť domeraný po dostavbe domu, ale nebol. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní vedeli, že nemajú parcelu až po potok a logicky to potom vysvetľuje ich ústretovosť ohľadne dohody s Jozefom Maslanom o „rozdelení“ pozemku, aby tento mal prístup k potoku. Napokon žalovaní museli jednoznačne vedieť, že s parcelou nie je nič v poriadku už najneskôr v roku 1997 ako to vyplýva z listu ich vtedajšieho právneho zástupcu N. z 9. februára 1998, pričom pozoruhodné je v liste to, že nezrovnalosť s pozemkom mala byť zistená žalovanými v októbri 1997 práve krátko po uplynutí potenciálnej vydržacej doby (počítajúc vydržaciú dobu 10 rokov od dohody z januára 1987). Za týchto okolností tak žalovaní už od konca októbra roku 1987 nemohli byť dobromyseľnými držiteľmi a užívateľmi celej parcely od cesty až po potok aj keď podľa ich tvrdení ani N. I. či neskôr po ňom Z. a N. I. a spočiatku ani žalobcovia sa nesťažovali. Súd prvej inštancie preto zamietol vzájomný návrh žalovaných na určenie vlastníckeho práva, keďže nenadobudli vydržaním ani iným spôsobom vlastnícke právo ku geometrickým plánom zakreslenej parcely č. 128/11. Vzhľadom na to žalovaní 1/ a 2/ neoprávnené majú na nimi užívané časti C-KN parcely č. 128/6 umiestnený balkovač a iné hnuťelné veci a všetky hnuťelné veci sú potom podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalovaní 1/ a 2/ povinní vypratať z predmetného pozemku, ktorý je vlastníctvom žalobcov 1/ a 2/. Vyslovil, že o zvyšnej časti predmetu konania vrátane trov konania rozhodne po vykonaní ďalšieho dokazovania, v rámci ktorého bude potrebné vyriešiť presné umiestnenie a charakter zvyšných hospodárskych objektov.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z XX. marca 2015 sp. zn. 7 Co 723/2014 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd konštatoval, že v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukázal na ustanovenia § 489 ods. 1, § 490 ods. 1, 2, § 134 ods. 2, § 199 ods. 1, § 200 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že ak sa mali odporcovia ujať držby pozemkov v roku 1987 na základe dohody s Justínou Ošťadnickou, ktorá dohoda nebola registrovaná štátnym notárstvom, hoci zákon takúto registráciu vyžadoval, nemohli byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že sú jej vlastníkami,

aj keď subjektívne mohli byť o svojom vlastníctve presvedčení. Požiadavka na registráciu zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam veci bola v Občianskom zákonníku jasne a jednoznačne vymedzená v ustanovení § 134 ods. 2 v znení platnom do 31. decembra 1991 tak, že ak sa nehnuteľná vec prevádza na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo účinnosťou zmluvy, pričom na jej účinnosť je potrebná registrácia štátnym notárstvom, ak nejde o prevod do socialistického vlastníctva. Poznámene, že zákonná úprava platná v období roku 1987 a 1988, kedy sa mali žalovaní ujať oprávnenej držby k spornému pozemku a stavať rodinný dom na uvedených pozemkoch, jednoznačne upravovala, že zmluva o prevode nehnuteľnosti nadobúda účinnosť jej podpísaním, avšak na to, aby mohla nadobudnúť účinnosť, musí byť zároveň registrovaná aj bývalým štátnym notárstvom, ak nejde o prevod do socialistického vlastníctva. Poukázal na § 490 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý jednoznačne vymedzoval, že nezastavané stavebné pozemky mohli občania prevádzať len na štát alebo na socialistickú organizáciu, teda nie na súkromné fyzické osoby. Takéto pozemky mohli občania darovať iba presne vymedzeným osobám, a to svojim manželom, ako aj príbuzným v priamom pokolení a súrodencom, prípadne zároveň s nimi aj ich manželom. Vzhľadom na to sa u žalovaných nemôže jednať o ospravedliteľný právny omyl. V dohode s MNV o osobnom užívaní pozemku z 28. októbra 1987 bolo jasne a zrozumiteľne uvedené že do osobného užívania žalovaným sa dáva pozemok parc. č. 128/7 o výmere 417 m². Sami sa vyjadrili, že v budúcnosti po stavbe rodinného domu im mal byť pozemok domeraný, avšak k tomuto nikdy nedošlo. Preto sa nemôžu ani cítiť byť vlastníckymi aj v tejto ďalšej časti, pokiaľ im nebola nejakým rozhodnutím pridelená, prípadne dovymieraná. K námietke, že v stavebnom povolení bolo uvedené, že stavba bude vykonaná na pozemku č. 128/6, odvolací súd poukázal na to, že bol vypracovaný geometrický plán na zameranie stavebného pozemku č. 243 - 251 - 360 - 87, v ktorom bola pôvodná EN parcela č. 128/6 o výmere 707 m² rozdelená na tri nové parcely, keď vo výkaze výmery sú uvedené novovzniknuté parcely č. 128/6 o výmere 253 m² vlastníkom užívateľ doterajší, parc. č. 128/8 o výmere 37 m² vlastníkom užívateľ doterajší a parc. č. 128/6 o výmere 417 m² vlastníkom užívateľ Čs. štát - MNV Lokca. Na uvedenom geometrickom pláne bola následne vykonaná oprava pri novovzniknutom parcelnom č. 128/6 o výmere 417 m² v zmysle, že sa jedná o parc. č. 128/7. Na základe tohto geometrického plánu následne KN parc. č. 128/7 o výmere 417 m² bola vyňatá z poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu rodinných domov v kat. území Lokca (č. l. 157 až 160 spisu). Z uvedeného geometrického plánu sa vychádzalo i v kúpnej zmluve, ktorou sa predmetný pozemok, teda parc. č. 128/7 o výmere 417 m² prevádzal na Československý štát (č. l. 163 spisu). O tom, že došlo k mylnému zápisu v stavebnom povolení, na ktorom pozemku má byť postavený rodinný dom žalovaných, svedčí i kolaudačné rozhodnutie z 2. marca 1990 (č. l. 84 spisu), v ktorom sa uvádza, že žalovaní podali návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia pre stavbu rodinného domu na parc. č. 128/7. K tvrdeniu žalovaných, že kúpnu zmluvu uzavreli s Júliou Ošťadnickou, v zmysle ktorej kúpili celý pozemok parc. č. 128/6, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že táto osoba nebola vlastníčkou predmetného pozemku. Vlastníkom predmetného pozemku v zmysle dedičského rozhodnutia po poručiteľovi N. I. sp. zn. D 494/75 z 5. septembra 1975 sa stal N. I. (právny predchodca žalobcov). To, že poručiteľ N. I. mal uvedenú nehnuteľnosť ešte za života previesť darovacou zmluvou na svoju dcéru N. B., nebolo v konaní žiadnym spôsobom preukázané. Jej dcéry síce svedčili, že sa o tomto rozprávalo, avšak neboli priamymi svedkami predmetnej darovacej zmluvy. Nebola preukázaná žiadna písomná darovacia zmluva, ktorou by mala N. B. k spornému pozemku nadobudnúť vlastníctvo. Odvolací súd poznamenal, že aj samotný žalovaný v konaní tvrdil, že predtým ako mal uzavrieť kúpnu zmluvu s N. B., si preveroval na katastri nehnuteľností kto je vlastníkom predmetného pozemku. Z tohto mu muselo byť zrejmé, že N. B. ňou nie je. Na základe uvedeného aj odvolací súd uzavrel, že vlastníckymi pozemku KNC parc. č. 128/6 sú žalobcovia, preto sa oprávnene domáhali vypratania nehnuteľných vecí, ktoré majú žalovaní na časti pozemku uložené a daná skutočnosť bola preukázaná aj ohliadkou na mieste samom. Vzhľadom na vyššie konštatované odvolací súd čiastočný rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“), prípustnosť ktorého vyvodzovali odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a jeho dôvodnosť tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietali, že odvolací súd pochybil, keď o odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania, hoci nešlo o prípad uvedený v § 214 ods. 2 O.s.p. a taktiež pochybil, keď

nepostupoval v súlade s § 214 ods. 3 O.s.p., pretože rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania bez toho, aby upovedomil zástupcu žalovaných o možnosti doručovať písomnosti aj elektronickými prostriedkami. Mali za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočné, svojvoľné a arbitrárne, pričom ignorovaním skutočností, ktoré vyšli najavo v priebehu konania, zasiahol do práva na určitú kvalitu súdneho konania pred nezávislým a nestranným súdom. Uviedli, že v rámci odvolania poukázali na nevykonateľnosť 1. výroku rozsudku súdu prvej inštancie a nerešpektovanie rovnosti účastníkov konania tým, že súd prvej inštancie namiesto vykonania úkonu v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. smerujúceho k odstráneniu nedostatku návrhu zmeneného petitu, zmenu pripustil a rozhodol čiastočným rozsudkom a v poučení rozsudku poučil neprípustným spôsobom žalobcov. Poznamenali, že súdy nebrali na zreteľ okolnosti svedčiacie o dobromyseľnosti držby žalovaných, pričom pri náležitom posúdení všetkých skutočností jednotlivito a v ich vzájomných súvislostiach opomenuli, že dobromyseľnosť je potrebné skúmať aj s ohľadom na vedomosť užívania časti nehnuteľnosti po dlhú dobu zo strany právneho predchodcu žalobcov. Práve preto bolo podľa názoru dovolateľov potrebné, aby odvolací súd buď zopakoval dokazovanie alebo sa vyporiadal so všetkými dôležitými skutočnosťami uvedenými v odvolaní a upustil o jednostranného hodnotenia dôkazov. Konštatovali, že odvolací súd nesprávne aplikoval § 130 a § 134 Občianskeho zákonníka na daný skutkový stav. Poukázali na skutočnosť, že ostatné podmienky vydržania súd rozhodnutiami nespochybnil. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadali odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

4. Žalobcovia sa k dovolaniu žalovaných písomne nevyjadřili.

5. Dovolanie žalovaných bolo podané 3. júna 2015, t. j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali včas strany sporu, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpené v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (3. júna 2015), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

8. Žalovaní dovolaním napadli potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 a 2, 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaní procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalovanými v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

10. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. sa rozumel nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod). Najvyšší súd v minulosti často zdôrazňoval, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písmene f/ tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016). V prejednávanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaným bolo niektoré z týchto práv odňaté, resp. aby boli splnené podmienky zakladajúce uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

11. Vo vzťahu k námietkam dovolateľov o nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

12. Za nedôvodnú považoval dovolací súd námietku žalovaných o odňatí ich možnosti konať pred odvolacím súdom tým, že odvolanie bolo prejednané bez nariadenia pojednávania. V zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nešlo o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, t. j. ak nešlo o prípad, kedy bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (táto okolnosť závisela od úvahy odvolacieho súdu) alebo ak súd prvej inštancie rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo ak išlo o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania alebo ak to vyžadoval dôležitý verejný záujem.

13. V tomto smere dovolací súd upozorňuje najmä na tú skutočnosť, že nariadenie pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p. záviselo od úvahy odvolacieho súdu, ktorý nariadil pojednávanie, ak to považoval vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu za potrebné. V zákone nebolo možné kauzisticky vypočítať všetky možné situácie, ktoré mohli v súdnej praxi nastať a práve naopak tým, že sa ponechala otázka nariadenia pojednávania na rozhodnutí súdu, v porovnaní so striktnou normatívnou úpravou, takáto úprava bola v súlade s materiálnou stránkou právneho štátu. Ak by sa malo vykonať dokazovanie, bolo potrebné nariadiť pojednávanie a nebolo rozhodujúce, či išlo o zopakovanie dokazovania alebo o nové dokazovanie. Súviselo to s umožnením stranám konania sa vyjadriť k vykonanému dokazovaniu.

14. Pretože v preskúmvanej veci nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 O.s.p. (odvolací súd nevykonával dôkazy, nešlo o vec týkajúcu sa porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem), odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania a týmto zákonným postupom neodňal žalovaným možnosť konať pred súdom.

15. V súvislosti s námietkou žalovaných, že odvolací súd nepostupoval ani v súlade s § 214 ods. 3 O.s.p., pretože ich neupozornil na možnosť doručovať písomnosti aj elektronickými prostriedkami, dovolací súd uvádza, že táto námietka žalovaných nie je dôvodná. V zmysle § 214 ods. 3 O.s.p. platilo, že ak odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, upovedomí elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4), o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p. Obsah spisu však nedáva žiaden podklad o pochybení odvolacieho súdu. Z obsahu spisu je zrejmé, že právny zástupca žalovaných JUDr. Škerlík nepožiadaval v rámci odvolania o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami.

16. K námietkam dovolateľov vzťahujúcim sa k dokazovaniu dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 42/1993 a R 125/1999, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo

185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

17. Dovolatelia namietali, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tzv. iná vada konania v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu nezakladala procesnú prípustnosť podaného dovolania (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad posudzovanej veci.

18. Z obsahu dovolania napokon možno vyvodíť, že dovolatelia odôvodňovali svoje dovolanie aj tým, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rovnako tak súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, namietajúc ich právny záver, ako aj výklad a aplikáciu § 43 ods. 1 O.s.p. a pripustenie zmeny žalobného návrhu súdom prvej inštancie. K uvedenému dovolací súd pripomína, že podanie účastníka musí obligatórne spĺňať zákonom ustanovené náležitosti (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 O.s.p.) a posúdenie uvedeného vrátane možnosti odstraňovania väd podania v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. či rozhodnutie o návrhu na zmenu žaloby (§ 95 O.s.p.) je vecou súdu a nie účastníka konania, resp. strany sporu. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií bol relevantný dovolací dôvod, ktorým bolo možné odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), čo však nie je daný prípad, samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií ale prípustnosť dovolania nezakladalo (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

19. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej nesprávnosti tvrdenej dovolateľmi a nevyšli najavo ani iné nedostatky vyplývajúce z § 237 ods. 1 O.s.p.; prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 238 O.s.p., preto najvyšší súd odmietol ich procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

20. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.